

Aan tafel met Kees van Rooij, burgemeester Horst aan de Maas

Een heleboel sociale verplichtingen, lopende zaken die afgehandeld moeten worden in de huidige gemeente, meelopen in de nieuwe gemeente, voorbereiden van de aanstaande verhuizing voor het gezin... En de altijd drukke decembermaand in aantocht. Een vertrekkend burgemeester heeft een overvolle agenda...

Ik was dan ook aangenaam verrast dat Kees al heel snel op mijn verzoek om een interview, reageerde. Hij maakt er gewoon tijd voor!

We spreken af om een half uurtje bij elkaar te zitten na het Proms concert in Grubbenvorst op 8 oktober 2017. De nazit daarvan is bij De Zwaan en tussen concert en nazit in, kan het interview wel.

Het allerlaatste Promsconcert is **GEWELDIG** en het voelt zo onwerkelijk dat dit de laatste keer was... Wat hebben we genoten! Complimenten voor de organisatie! Met de klanken van Puccini's Turandot nog in het achterhoofd, ontmoet ik Kees bij Restaurant De Zwaan. We kunnen even plaatsnemen in de 'afhaal'. Ondanks het feit dat we apart zitten is het toch erg rumoerig. Maar ik ben blij dat er nog even gelegenheid is om, voor zijn afscheid, te spreken met deze geliefde burgervader van Horst aan de Maas.

Kees was 12 jaar burgemeester van Horst aan de Maas. Van oktober 2005 tot 1 december 2017.

Volgens de planning vindt de beëdiging plaats op 6 december a.s. en is het afscheid op 1 december. Allemaal afhankelijk van de ondertekening door de Minister van Binnenlandse Zaken, nu met de kabinetswisseling. Een benoeming is voor 6 jaar, dus 12 jaar op een plek is lang maar niet uitzonderlijk.

Wie is de 'mens' Kees? Vergt het veel aanpassing want je wordt immers geleefd en kan niet chagrijnig rond lopen...

Je moet er natuurlijk van houden om met mensen om te gaan en iets met mensen te willen. Want als je dat niet hebt en het alleen voor de politiek doet, dan denk ik dat je een verkeerde keuze hebt gemaakt. Je leeft in een glazen huis en doet veel met mensen maar bent tegelijkertijd ook van heel veel mensen afhankelijk. Ik krijg nu steeds allerlei complimenten en mensen vinden het jammer dat ik ga, maar ik realiseer me heel goed dat ik aan de top van een piramide sta en altijd te maken heb met een college, een gemeenteraad en hoe zit de samenleving in elkaar... Daar mag ik boegbeeld van zijn. En als dat allemaal met elkaar matcht, dan heb je een fantastische tijd en die heb ik dus ook gehad 12 jaar lang! Daarvoor heb ik me als persoon niet echt hoeven aan te passen.

Op welk moment in je leven koos je voor de politiek of beseftte je, dit is mijn weg? Niet! Bij mij is het toch allemaal redelijk toevallig zo gegaan. Ik begon bij het Ministerie van toen nog Landbouw, Natuur & Visserij in het Westland. Dat was na mijn afstuderen. Ik solliciteerde op een aantal plekken en kwam daar terecht. Vervolgens was ik daar nog geen jaar en werd ik al gevraagd om bij de Landbouworganisatie te komen.

En eigenlijk eerst nog naar het Ministerie die mij in Den Haag wilden hebben. Zelf dacht ik toen zo iets van 'jongens, ik ben net een jaar aan de gang, laat mij nou eens eerst gewoon rustig wat ervaring op doen'. Uiteindelijk heb ik toch gekozen voor de landbouworganisaties. Ik had me voorgenomen dat een jaar of zeven à acht te doen en dan naar iets anders op zoek te gaan. Maar intussen wisselde ik daar binnen de organisatie ook weer van functie. En op een gegeven moment kwam de vraag of ik geen belangstelling had voor de functie van algemeen secretaris en directeur van de LLTB in Roermond. Omdat het van een staffunctie naar een managementfunctie was leek me dat ook wel aardig. Na negen jaar werd ik algemeen directeur van de LOZO (Limburgse Organisatie Zelfstandige Ondernemers).

Ik ben er dus redelijk gemakkelijk in de loop der jaren doorheen gerold. Het burgemeesterschap had ik echt niet op mijn lijstje staan, maar op een gegeven moment, na zoveel jaar MKB kwam iemand met de opmerking dat men in Horst aan de Maas een burgemeester zocht, iemand met verstand van de agrarische sector en iemand die verstand had van de detailhandel omdat in de dorpskernen veranderingen gepland waren. Of dat iets voor mij was... Burgemeesterschap iets voor mij??? Ik had eigenlijk heel andere plannen. Uiteindelijk toch maar gesolliciteerd want als mensen je vragen dan gaat er toch een of ander radertje werken, dan ga je nadenken. En zo ben ik er dus ingerold. Nooit actief in de politiek geweest, nooit in de raad gezeten of wethouder geweest.

Dus eigenlijk kan iedereen burgemeester worden?

Uhhmm... ja in theorie kan dus iedereen burgemeester worden.

Er is geen speciale opleiding voor nodig?

Sterker nog, de opleiding krijg je als je al burgemeester bent. Dan ga je naar een burgemeestersklasje en krijg je daar bijscholing en vorming.

Maar je wordt dus gevraagd voor die functie? Ik zelf zie bijvoorbeeld nooit een vacature staan waarin ze om een burgemeester vragen...

Die zijn er wel maar staan vaak in het blad van Binnenlands Bestuur en nog op meerdere plekken, maar niet in een regionale krant. En dan solliciteer je. Daarvoor wordt een commissie in het leven geroepen, een vertrouwenscommissie vanuit de gemeenteraad. De sollicitatie zelf gaat via de Commissaris van de Koning, want het betreft een Rijksbenoeming. Die commissaris geeft dan advies aan de vertrouwenscommissie. De vertrouwenscommissie staat het vrij om te kiezen uit alle sollicitanten en met wie ze het gesprek aan gaan en wie ze voordragen. In feite is het stelsel nu zo dat de gemeenteraad op voorstel van de vertrouwenscommissie, de burgemeester kiest. Formeel is het zo dat de gemeenteraad een voordracht doet aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Maar die wijkt daar in de huidige tijd, of er moet wel een heel bijzondere reden zijn, niet meer van af.

Hoe zwaar is die ketting?

Haha, in gewicht ruim een halve kilo!

Maar ik weet wel dat ik, toen ik hem de eerste keer om kreeg bij de installatie van burgemeester, de enorme verantwoordelijkheid voelde. Het gewicht van verantwoordelijkheid om die functie in te vullen. Dat gevoel staat me nog heel helder bij. Het gewicht dat die ketting met zich meebrengt in verantwoordelijkheden. Want je krijgt met van alles in de samenleving te maken. Je deelt die verantwoording natuurlijk ook met heel veel mensen, maar je hebt een eindverantwoordelijke bestuurlijke functie.

Je bent van oorsprong Brabander. Hoe was het om met Limburgers te werken?

Tja ik werkte natuurlijk al in Limburg voordat ik burgemeester werd. Dus ik kende al heel wat van Limburg, de mensen daar maar ook verschillende gemeentes en organisaties. Ik realiseerde me pas geleden ook dat ik eigenlijk al langer in Limburg woon en gewoond heb, dan ik ooit in Brabant woonde. Dus ik ben dan wel geboren in Brabant, heb een tijd in het Westen gewoond maar de meeste tijd hier in Limburg. Als ik kijk naar Oost Brabant en Limburg zitten daar absoluut verschillen maar er zitten ook heel veel overeenkomsten. Ik voel me hier dan ook echt thuis. Dat was zeker geen reden om te verkassen.

Wat heeft het burgemeesterschap jou geleerd?

Heel erg veel! Het heeft me veel gebracht. Als burgemeester kom je met alle facetten van de samenleving in aanraking. De leuke dingen, de jubilea, 100-jarigen... en natuurlijk ook veel minder leuke dingen, bijzondere ongevallen of gevallen waarin mensen hun burgerrecht ontnomen moet worden omdat ze naar een instelling voor de geestelijke gezondheidszorg moeten. Je maakt dat allemaal mee. Je deelt heel veel lief en leed, het belangrijkste lief en leed van die samenleving. En ik heb gemerkt dat mij dat veel energie geeft, mij inspireert, dat ik dat ook echt leuk vind. En dat is een les voor mezelf. Ik had geen idee dat ik dit vak, dit ambt, zo leuk zou gaan vinden. Het was immers voor mij ook een sprong in het diepe.

Welk moment van die afgelopen twaalf jaar zal je altijd bij blijven?

Och, dat zijn er veel. In de trieste gang van zaken zal ik nooit vergeten de Paardenmarkt in Lottum en Sjoerd Rutten... Ook zal ik het hele herindelingsproces en hoe dat gegaan is nooit vergeten. De vele interessante keukentafelgesprekken met mensen... De carnavalsfestiviteiten en de Gekke Maondaag zal ik zeker niet vergeten. Het feit dat je daar ook als burgemeester gewoon burger kan zijn. Wat op heel veel plekken niet zo is.

De gemoedelijkheid, de muzikale kwaliteiten, de mensen... Ik denk dat ik zelfs op een nieuwe plek nog veel scherper terug zal kijken naar deze periode. Want nu zit ik in die flow, in dat verhaal en dadelijk kijk ik er van buitenaf naar. Ik weet zeker dat ik dan nog terug zal denken aan hoe het hier was en hoe ik het beleeft heb.

Is er achteraf iets waarvan je nu denkt dat had ik echt anders moeten doen?

Die zaken zullen er echt wel zijn maar dan meer in de kleinere dingen.

Wat ik mezelf bijvoorbeeld wel heb afgevraagd of ik niet een andere rol had moeten spelen bij het traject Floriade. Terwijl ik het nog steeds een geweldig festijn vind waarvan ik tot op de dag van vertrek nog internationale organisaties ontvang, die hier naar bedrijven toe gaan. Maar tegelijkertijd heeft het een bepaalde negatieve klank gekregen op sommige plekken en in de politiek, wat ik echt jammer vind. Want Noord Limburg verdient het ook in de onderlinge samenwerking om stevig op die kaart te staan.

Trek je met een tevreden gevoel de deur achter je dicht straks?

Ja, ik trek echt de deur dicht met een gevoel van dankbaarheid dat ik dit heb mogen doen en allemaal heb mogen ervaren. Dankbaarheid en een positief gevoel overheersen absoluut. Dat ik voorgedragen ben in Meijerijstad, heeft voor mijn gevoel alles te maken met de kwaliteit van hoe het hier is gegaan. Niet alleen met mij, maar de kwaliteit van de samenleving hier. Horst aan de Maas heeft gewoon een hele goede naam in 'overheidsland' in zijn totaliteit. Dus ik verwacht dat er ook weer goede sollicitanten voor terug zullen komen. Daar ben ik van overtuigd want het is een gewilde positie hier. Het is en blijft immers de mooiste gemeente van Limburg!

Het zal voor jouw opvolger moeilijk worden want je wordt hier op handen gedragen.

Dat denk ik niet want dat was met mijn voorgangers ook. Een opvolger zal het op zijn of haar manier moeten doen en ik ben er van overtuigd dat het helemaal goed komt als hij of zij die klik weet te maken met de samenleving, met het volk.

Kun je de Horstenaar in één zin omschrijven?

Dé Horstenaar die is er niet! We hebben hier zoveel verschillende mensen. Maar wat wel heel typisch is, is het ondernemende, het gemoedelijke. Maar wel in de zin van kwaliteit. Van leven, maar ook in de kunsten of muziek. Men is gedreven om goed te presteren. En daarin vooral niet heel hard op de trom te slaan. Men doet het en is daarin redelijk bescheiden. Dat zou best meer naar voren mogen komen. Die bescheiden gedrevenheid is een kwaliteit die ik enorm waardeer.

En een die je zelf beheerst! Er zijn veel behaalde successen waarvoor je anderen eert, terwijl je daar zelf toch ook een grote rol in speelde?

Ik denk dat dat wel meevalt want in de rol van burgemeester zit je in dat glazen huis, ben je veel in de publiciteit, wordt er vaak een foto van je gemaakt. Je realiseert je dat je een boegbeeld bent voor de gemeente. Maar dat komt vooral voort uit het draagvlak dat je hebt met alle mensen uit die samenleving.

Als je nu kijkt naar Eberhard van der Laan en hoe Amsterdam helemaal kapot is, door zijn overlijden, welke politieke partij dan ook... Ben jij de Eberhard van Horst? Nee, nee, nee, dat is absoluut te veel eer. Daar durf ik mezelf niet mee te vergelijken. Ik heb enorm veel respect voor Eberhard en hoe hij juist in zijn ziekteproces toch die kar bleef trekken en zich bleef inzetten voor zijn stad. Chapeau!

Wat wil je je opvolger meegeven?

Wat ik eigenlijk net zei: 'Zorg dat je contact maakt met de samenleving, met de mensen, kom het gemeentehuis uit, ga naar buiten'. Natuurlijk moet je met de gemeenteraad en het college zaken doen, maar een burgemeester heeft een zeer belangrijke functie buiten, naar verenigingen. En erken ook vooral de kwaliteiten die in je gemeenschap, in die samenleving zit, want als je dát ziet, denk ik dat je een hele mooie tijd gaat krijgen hier.

Onze tijd zit er op en Kees gaat naar de volgende verplichting, die hij natuurlijk niet als verplichting ziet. Het was een aangenaam gesprek met deze echte burgervader. Een man van en voor het volk. Een mensen burgemeester! We zullen hem gaan missen!

Ik dank hem hartelijk voor alles wat hij voor Horst aan de Maas en haar inwoners heeft betekend en wens hem heel veel succes en plezier in Meijerijstad!

Marlies Schreurs

Grubbenvorst, 8 oktober 2017